

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ
PRZEZ MIEJSKO – GMINNY
OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W BRZOSTKU
W 2021 r.
ORAZ POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY
SPOŁECZNEJ NA 2022r. W GMINIE
BRZOSTEK**

Brzostek, kwiecień 2022r.

DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

W BRZOSTKU W 2021 r.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzostku, jest jednostką organizacyjną Gminy Brzostek, utworzoną w celu realizacji zadań własnych gminy oraz zleconych zadań z zakresu pomocy społecznej określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, oraz wynikających m.in. z:

- 1) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego ,
- 2) ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- 3) ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- 4) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowych ze środków publicznych,
- 5) ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- 6) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- 7) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- 8) ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 9) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 10) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 11) ustawy z dnia 23 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodzin,
- 12) ustawy z dnia 17 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- 13) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- 14) ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Realizacja zadań Ośrodka odbywa się w siedmiu zasadniczych obszarach:

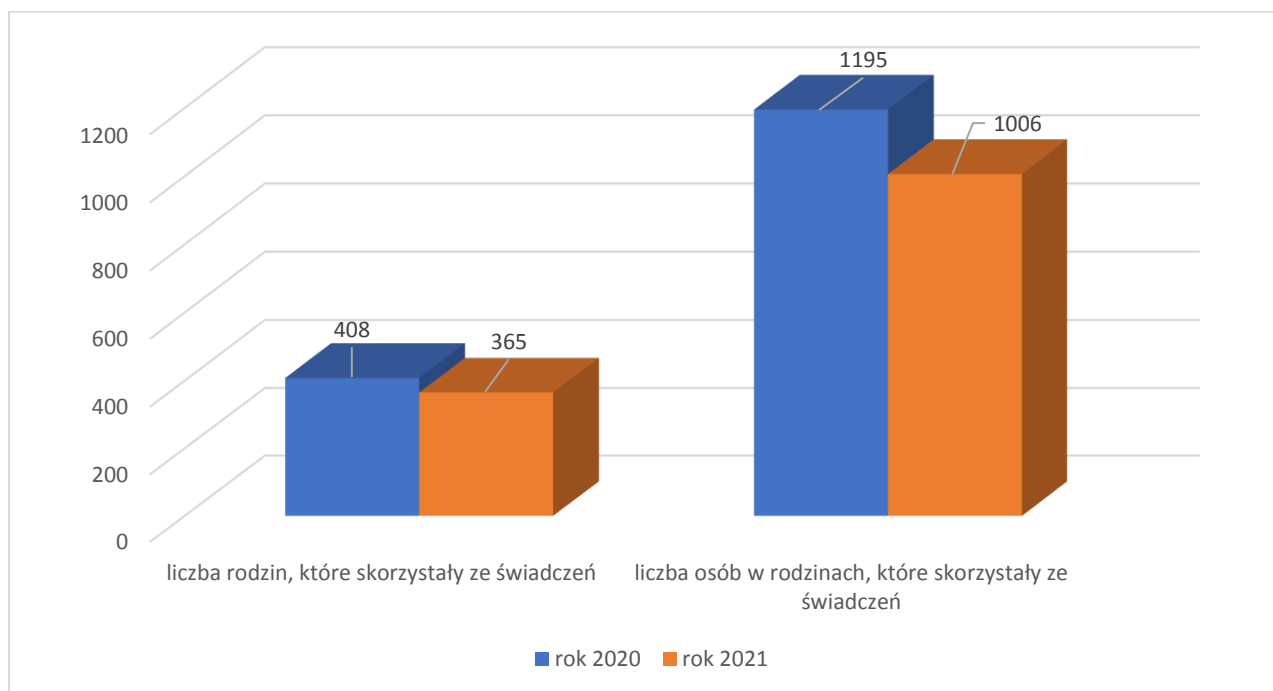
- 1. Pomoc społeczna.**
- 2. Świadczenia rodzinne.**
- 3. Fundusz alimentacyjny oraz działania podjęte wobec dłużników alimentacyjnych.**
- 4. Wspieranie rodziny.**
- 5. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.**
- 6. Karta Dużej Rodziny.**
- 7. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i rozwiązywanie problemów alkoholowych.**

I. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu wspieranie osób i rodzin w przewycięzaniu trudnych sytuacji życiowych, z którymi nie są one w stanie sobie poradzić wykorzystując własne zasoby i możliwości. Wspiera rodziny i osoby w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb. Pozwala także zapobiegać trudnym sytuacjom życiowym, wspierając ich przy usamodzielnianiu się i integracji ze środowiskiem lokalnym.

W 2021r. ze świadczeń finansowych z pomocy społecznej, w ramach ustawy o pomocy społecznej skorzystało **365** rodzin (tj. 1 006 osób), co stanowiło **7,79 %** ogólnej liczby mieszkańców.

Wykres nr 1. Liczba rodzin i liczba osób w tych rodzinach, które skorzystały ze świadczeń pomocy społecznej wypłacanych przez MGOPS w Brzostku w latach 2020-2021

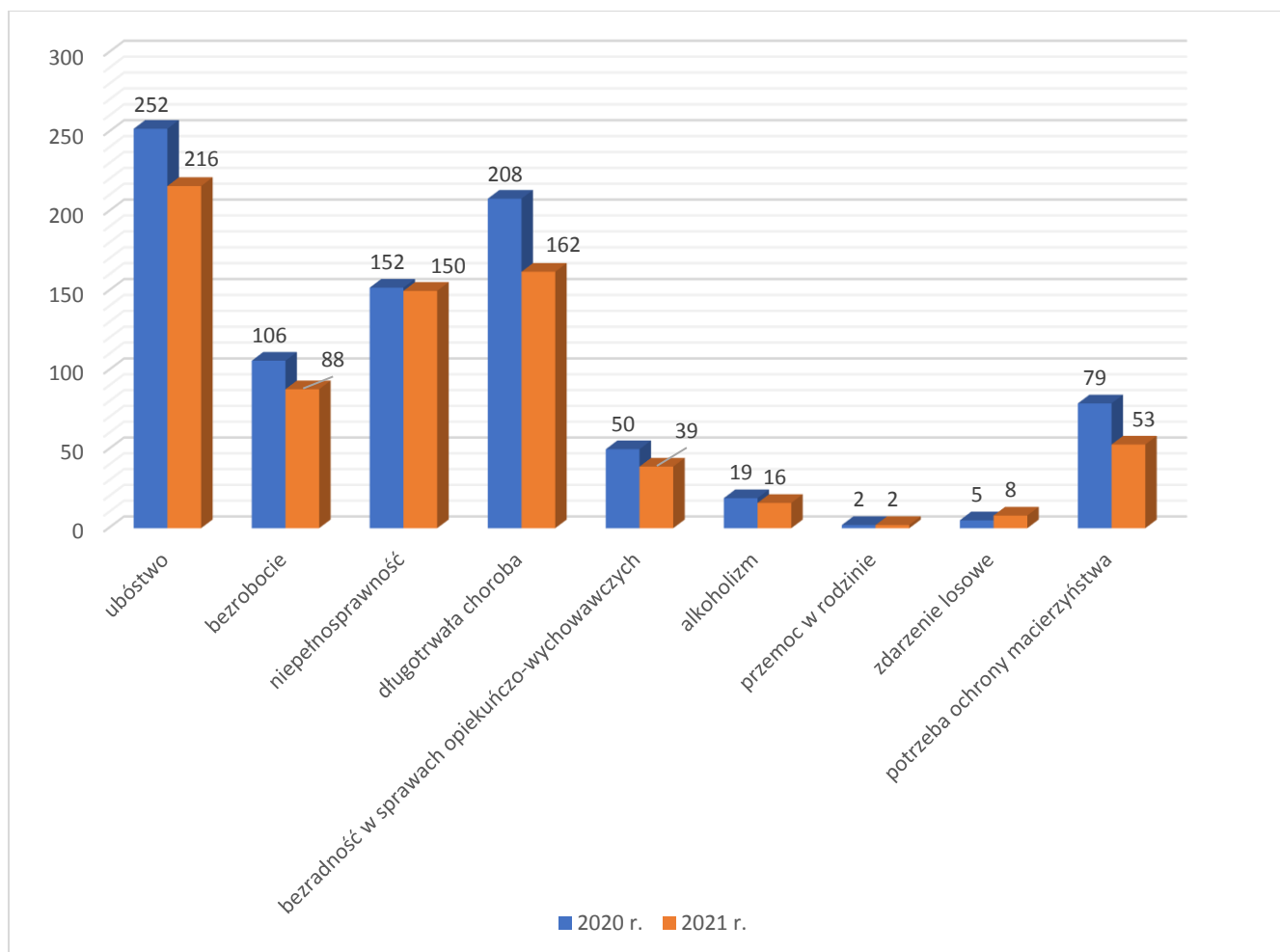
Źródło: opracowanie własne MGOPS w Brzostku

W 2021 r. najczęstszym powodem korzystania z pomocy społecznej w Gminie Brzostek było ubóstwo i długotrwała choroba.

Wykres nr 2 przedstawia szczegółowo powody przyznawania pomocy przez MGOPS w Brzostku w 2020 r. i 2021 r.

Należy jednocześnie zaznaczyć, iż rodziny korzystające z pomocy MGOPS w Brzostku borykają się z wieloma problemami i dysfunkcjami, które były przyczyną przyznania wsparcia w ramach systemu socjalnego.

Wykres nr 2. Dysfunkcje, w ramach których MGOPS w Brzostku przyznawał pomoc społeczną w latach 2020- 2021.

Źródło: opracowanie własne MGOPS w Brzostku

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w formie finansowej, rzeczowej, usług, a także pracy socjalnej. Tabela nr 1 przedstawia kwotę wypłaconych świadczeń oraz koszt realizacji zadań z pomocy społecznej na przestrzeni lat 2020-2021.

Tabela nr 1. Liczba korzystających ze wsparcia Ośrodka w ramach ustawy o pomocy społecznej oraz koszt wypłaconych świadczeń/koszt realizacji zadania w podziale na rodzaj realizowanego zadania w latach 2020-2021

LP	Rodzaj realizowanego zadania	Liczba rodzin/osób 2020r.	Liczba rodzin/osób 2021r.	Kwota wypłaconych świadczeń/koszt realizacji zadania 2020r.	Kwota wypłaconych świadczeń/koszt Realizacji zadania 2021r.
1	Składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych	55	51	29 069,94	27 361,86
2	Zasiłki celowe, w tym zdarzenia losowe	125	149	71 800,00	79 429,00
3	Zasiłki celowe - klęska żywiołowa	0	0	-	-
4	Zasiłki okresowe	173	173	574 084,37	499 529,29
5	Sprawienie pogrzebu	1	1	3620,00	880,00
6	Udzielenie schronienia	1	2	600,00	27 260,57
7	Finansowanie pobytu mieszkańców Gminy w domu pomocy społecznej	13	13	350 446,20	335 542,30
8	Zasiłki stałe	68	63	379 894,58	353 628,83
9	Wynagrodzenie opiekunów prawnych dla osób całkowicie ubezwłasnowolnionych	10	10	28 862,70	30 841,95
10	Wynagrodzenie kuratorów osób częściowo	3	3	9 600,00	9 600,00

	ubezważnowolnionych				
11	Koszt utrzymania OPS	-	-	1 162 147,83	1 290 723,08
12	Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	3	2	10 205,91	6 177,50
13	Usługi opiekuńcze	46	39	807 150,27	763 075,87
	w tym dotacja w ramach programu "Opieka 75+"	14	15	84 214,00	93 968,00
14	Dożywianie w formie posiłku	314	185	75 157,86	66 653,14
15	Zasiłki celowe na zakup żywności	260	214	442 935,00	200 650,00

Źródło: opracowanie własne MGOPS w Brzostku

I.1. Programy rządowe, z których dofinansowanie otrzymał Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzostku w 2021r.

W 2021 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzostku uczestniczył w realizacji następujących programów:

- a) **"Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023"**- celem tego Programu jest zapewnienie posiłku osobom potrzebującym, w szczególności: dzieciom, uczniom, młodzieży, osobom starszym, chorym, samotnym. W 2021 r. na realizację Programu przeznaczono **267 303,14 zł**, w tym dotacja ze środków Wojewody Podkarpackiego wyniosła **181 766,13 zł**,
- b) **"Asystent rodziny w roku 2021"** – celem tego programu jest wzmocnienie roli asystentów rodziny w systemie wspierania rodziny. Program ten pozwolił w 2021 r. na wypłatę dodatkowego wynagrodzenia asystenta rodziny w wysokości **1 408,00 zł**,
- c) **"Opieka 75+"** – celem strategicznym tego programu jest poprawa dostępności usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat

i więcej. W 2021r. w ramach przedmiotowego Programu Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzostku pozyskał środki w wysokości **93 968,00 zł.**

- d) **“ Opieka wychnieniowa ” –edycja 2021-** w 2021r. Gmina Brzostek po raz pierwszy przystąpiła do realizacji tego Programu, którego celem głównym jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

W ramach tego działania zostało objętych pomocą 5 opiekunów osób zależnych, dla których łącznie zrealizowano 900 godzin wsparcia, a Ośrodek na realizację tego zadania otrzymał kwotę w wys. **36 720,00 zł.**

II ŚWIADCZENIA RODZINNE

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzostku – Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych realizuje na terenie Gminy zadania zlecone z zakresu administracji rządowej dotyczące przyznawania i wypłaty świadczeń rodzinnych oraz obsługi funduszu alimentacyjnego. Do świadczeń rodzinnych zalicza się zasiłki rodzinne oraz dodatki, przyznawane na wniosek strony, w zależności od aktualnej sytuacji rodziny. W katalogu świadczeń rodzinnych znajdują się również: jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, świadczenie rodzicielskie oraz świadczenia opiekuńcze związane z niepełnosprawnością występującą w rodzinie: zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze. W dalszym ciągu realizowane są również zasiłki dla opiekunów. Ośrodek realizuje także ustawę o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin “ Za życiem”. Ustawa ta określa możliwości pomocy rodzinie, w której urodziło się ciężko chore dziecko. Z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie lekarza o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu, albo nieuleczalnej choroby zagrażającej życiu przyznaje się jednorazowe świadczenie w wysokości **4000 zł.** W 2021r MGOPS w Brzostku przyznał **1** takie świadczenie.

Szczegółowe kwestie związane z realizacją tego zadania przedstawia Tabela nr 2

Tabela nr 2. Liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych oraz kwota wypłaconych świadczeń ogółem w podziale na rodzaj świadczenia w latach 2020-2021.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób 2020r.	Liczba osób 2021r.	Kwota w zł 2020r.	Kwota w zł 2021r.
1.	Zasiłek rodzinny	630	578	1 616 914,00	1 401 561,00
1.1.	Urodzenie dziecka	54	47	54 000,00	47 000,00
1.2.	Opieka nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego	23	18	83 612,00	64 847,00
1.3.	Samotne wychowywanie dziecka	37	32	78 164,00	67 733,00

1.4.	Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	48	52	59 660,00	57 760,00
1.5.	Rozpoczęcie roku szkolnego	423	366	84 200,00	73 900,00
1.6.	Podjęcie nauki poza miejscem zamieszkania	341	287	196 563,00	158 453,00
1.7.	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	265	233	255 455,00	226 765,00
1.8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	105	87	105 000,00	87 000,00
2.	Zasiłek rodzinny „złotówka za złotówkę”	133	75	66 332,42	60 880,82
2.1.	Urodzenie dziecka „zł za zł”	2	1	231,90	741,60
2.2.	Opieka nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego „zł za zł”	1	3	1 078,09	7 056,43
2.3.	Samotne wychowywanie dziecka „zł za zł”	7	4	7 054,12	3 821,30
2.4.	Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego „zł za zł”	10	4	4 180,02	3 158,75
2.5.	Rozpoczęcie roku szkolnego „zł za zł”	69	46	3 157,50	2 982,62
2.6.	Podjęcie nauki poza miejscem zamieszkania „zł za zł”	30	20	6 372,85	4 762,45
2.7.	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej „zł za zł”	21	19	9 898,43	11 506,45
3.	Zasiłek pielęgnacyjny	335	308	756 733,34	760 647,30
4.	Świadczenie pielęgnacyjne	73	82	1 499 064,00	1 847 461,20
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	95	69	616 110,78	424 141,00
6.	Zasiłek dla opiekuna	31	28	224 064,00	187 250,00
7.	Świadczenie rodzicielskie	55	39	366 137,11	282 693,73

8.	Składka na ubezpieczenie emerytalno - rentowe od świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnych zasiłków opiekuńczych	165	150	430 286,98	463 445,54
10	Jednorazowe świadczenie "Za życiem"	0	1	0	4 000,00

Źródło: opracowanie własne MGOPS w Brzostku

III FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego to rodzaj finansowego wsparcia skierowanego do rodzin w których dzieci, pomimo zasądzonych od rodzica wyrokiem sądu alimentów, są ich pozbawione z powodu bezskuteczności egzekucji sądowej. W takich okolicznościach państwo zastępczo wypłaca osobom uprawnionym świadczenie pieniężne w wysokości zgodnej z wyrokiem sądowym, nie więcej jednak niż 500 zł na osobę miesięcznie.

Na koniec 2021 r. Ośrodek realizował fundusz alimentacyjny dla **25** rodzin. Liczba uprawnionych do funduszu alimentacyjnego wyniosła **31** osób.

W sprawach dotyczących funduszu alimentacyjnego wypłacono **327** świadczeń na łączną kwotę **148 275,80 zł**.

III.1. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie sprowadza się do przyjęcia wniosku i wydania decyzji wierzycielowi, ale polega także na prowadzeniu postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami.

Na skutek podjętych działań w 2021 r. dłużnicy alimentacyjni dokonali zwrotu z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę **145 192,08 zł**.

Szczegółowe działania podjęte przez Ośrodek wobec dłużników alimentacyjnych przedstawia poniższa Tabela nr 4.

Tabela nr 4. Zestawienie działań podjętych wobec dłużników alimentacyjnych w 2021r.

Rodzaj podjętego działania	Liczba działań
Otrzymanie od organu właściwego wierzyciela wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego	18

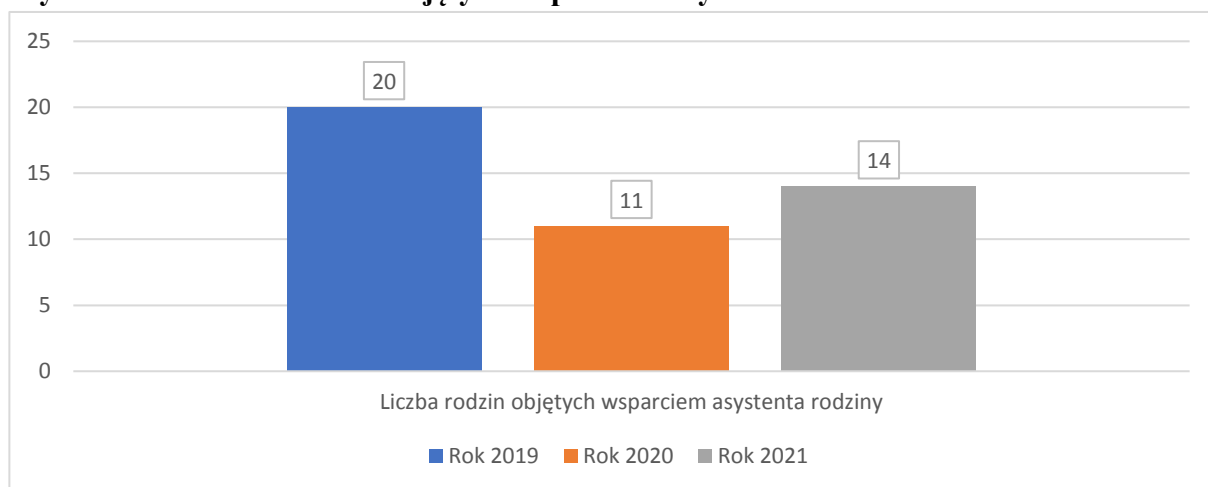
Przeprowadzone przez organ właściwy dłużnika wywiady alimentacyjne oraz odebrane oświadczenia majątkowe	11
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	10
Poinformowanie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	2
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna, lub poszukująca pracy	2
Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązania alimentacyjnego	8
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązania alimentacyjnego	8
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 kk (przestępstwo uchylania się od obowiązku alimentacyjnego)	4
Przekazanie informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt.1 i 2 ustawy w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	20

Źródło: opracowanie własne MGOPS w Brzostku

IV WSPIERANIE RODZINY, W TYM REALIZACJA ‘PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W GMINIE BRZOSTEK NA LATA 2019-2021’

W 2021r. ze wsparcia asystenta rodziny skorzystało 14 rodzin. Na poniższym wykresie przedstawiono liczbę rodzin wspieranych przez asystentów w latach 2019 – 2021.

Wykres nr 3. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta

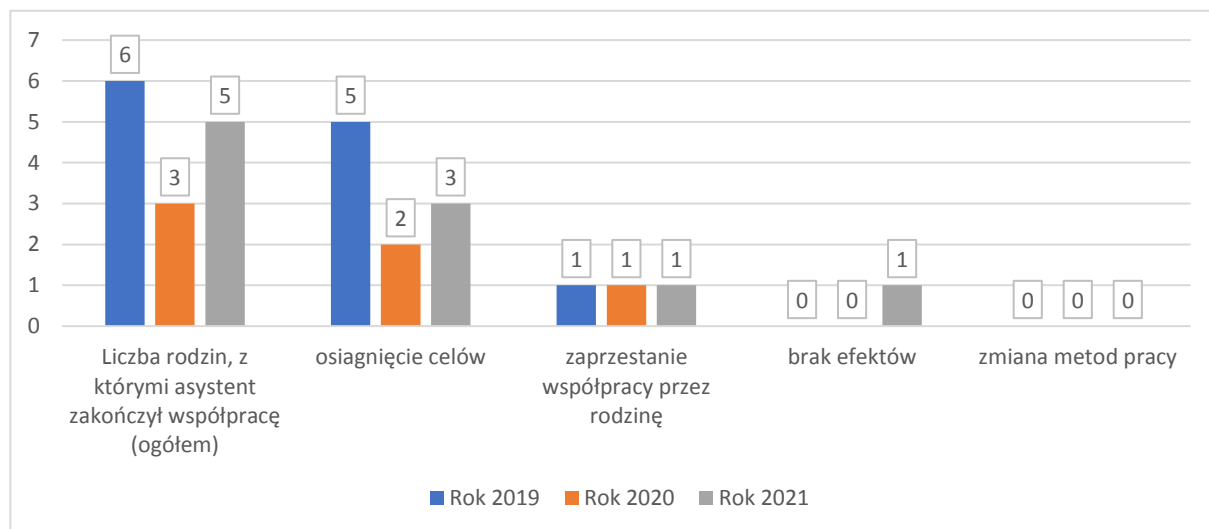
Źródło: opracowanie własne MGOPS w Brzostku

Asystent rodziny podejmuje z nią współpracę na zasadzie dobrowolności, lub na podstawie postanowienia sądu rodzinnego. W 2019r. sąd zobowiązał 4 rodziny do współpracy

z asystentem rodziny, w 2020 r. asystenci na mocy postanowienia sądowego współpracowali z 2 rodzinami, natomiast w 2021 r. – 3.

Rodziny, co do zasady podejmują współpracę z asystentem na zasadzie dobrowolności i w każdej chwili mogą z niej zrezygnować. Najczęściej kończy się ona wraz z osiągnięciem założonych wspólnie z członkami danej rodziny celów. Powody, ze względu na które asystenci kończyli pracę z rodzinami na przestrzeni lat 2019-2021 przedstawia Wykres nr 4.

Wykres nr 4. Powody zakończenia współpracy z asystentem rodziny

Źródło: opracowanie własne MGOPS w Brzostku

Zadania, jakie nakłada na samorząd gminny ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej są realizowane w ramach wskazanego już wyżej 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny. Jego celem głównym jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, a także prowadzenie profilaktyki w środowisku lokalnym w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Poniżej, w tabeli nr 5 zilustrowano realizację zadań w ramach Programu w 2021r.

Tabela Nr 5. Działania zrealizowane w ramach Programu w 2021r.

Rodzaj zadania – wg. Programu	Wskaźnik realizacji-wg. Programu	Realizacja w 2021r.
zapewnienie pomocy materialnej rodzinom wymagającym wsparcia	liczba rodzin, którym udzielono pomocy finansowej,	317 rodziny zostało objętych pomocą finansową w ramach ustawy o pomocy społecznej
dożywianie dzieci i uczniów w placówkach oświatowych	liczba dzieci i uczniów dożywianych w placówkach oświatowych	184 dzieci zostało objętych dożywianiem w szkole/przedszkolu

zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, w tym bezpiecznego schronienia w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy	liczba osób doświadczających przemocy, którym udzielono wsparcia	z powodu występowania przemocy w rodzinie w Ośrodek udzielił pomocy 2 rodzinom w formie finansowej
zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	liczba dzieci pozostających w pieczy zastępczej	dla 8 dzieci finansowano pobyt w pieczy zastępczej
realizacja wsparcia dla uczniów w postaci stypendium szkolnego	liczba uczniów, którzy otrzymali stypendium szkolne	w okresie od 01.01.2021r. do 31.08.2021r. stypendium szkolne otrzymało 225 a w okresie od 01.09.2021r. do 31.12.2021r. – 221 uczniów
zabezpieczenie specjalistycznego wsparcia w formie usług i poradnictwa dla rodzin	liczba rodzin korzystających ze specjalistycznego wsparcia	6 rodzin, w których występował problem przemocy domowej skorzystało ze wsparcia psychologa, który wypracował 94 godzin poradnictwa.
świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi	liczba rodzin korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych	specjalistycznymi usługami opiekuńczymi zostało objętych 2 dzieci z 2 rodzin.
prowadzenie pracy środowiskowej przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny z wykorzystaniem zasobów rodziny i środowiska lokalnego	liczba rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi objętych wsparciem pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny	pracownicy socjalni pracowali z 34 rodzinami, gdzie zdiagnozowano trudności opiekuńczo-wychowawcze, natomiast asystenci rodziny realizowali działania w 14 rodzinach
monitorowanie sytuacji dziecka po zakończeniu pracy z asystentem rodziny	liczba rodzin pozostających w monitoringu po zakończeniu pracy z asystentem rodziny	monitorowano sytuację w 4 rodzinach, gdzie wcześniej została zakończona współpraca z asystentem
organizowanie i podejmowanie działań profilaktycznych	liczba wykładów/szkoleń/prelekcji z zakresu uzależnień, przemocy, itp. skierowanych do rodziców,	szkoły zrealizowały łącznie 7 spotkań wywiadowczych dla rodziców,

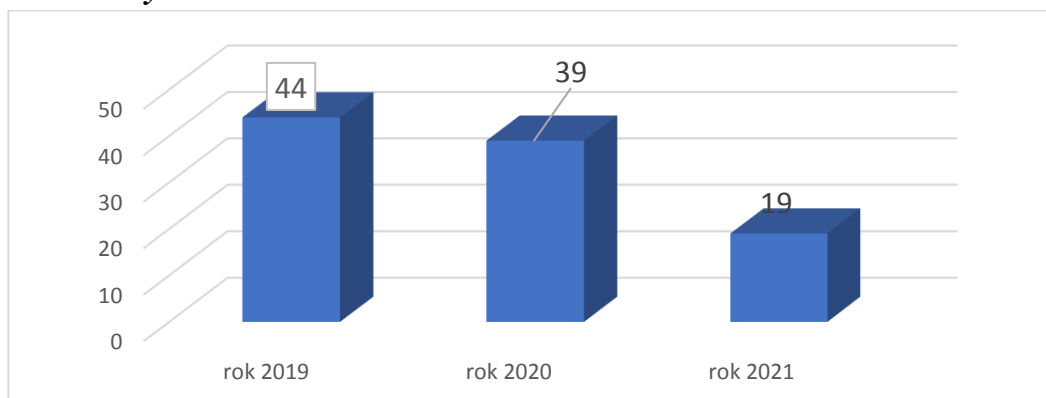
edukacyjnych na rzecz rodzin z dziećmi		
umożliwienie podnoszenia kwalifikacji pracownikom działającym na rzecz dziecka i rodziny	liczba szkoleń/ warsztatów oraz liczba uczestników tych działań	2 asystentów rodziny uczestniczyło łącznie w 2 szkoleniach

V PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE POPRZEZ REALIZACJĘ “ PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE BRZOSTEK NA LATA 2019-2021”

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzostku jest koordynatorem “ Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Brzostek na lata 2019-2021 “. Głównym celem tego Programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w Gminie Brzostek oraz ochrona osób doznających przemocy w rodzinie. Ośrodek prowadzi również obsługę techniczno-organizacyjną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Brzostek realizującego procedurę “ Niebieskie Karty”.

W okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. procedura “ Niebieskie Karty “ została wszczęta w **19** rodzinach. W porównaniu z rokiem 2020 nastąpił znaczny spadek wszczętych postępowań w ramach przedmiotowej procedury, co ilustruje wykres nr 5.

Wykres nr 5. Liczba rodzin, w których zostało wszczęte postępowanie w ramach procedury “ Niebieskie Karty”

Źródło: opracowanie własne MGOPS w Brzostku

Realizacją procedury “ Niebieskie Karty “ zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Brzostek, który działa na podstawie:

- Uchwały Nr V/63/19 Rady Miejskiej w Brzostku z dnia 9 kwietnia 2019r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Brzostek oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania,

- Zarządzenia Nr 2/18 Burmistrza Brzostku z dnia 4 stycznia 2018r. w sprawie powołania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Brzostku ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ze zmianami,

- Zarządzenia Nr 50/19 Burmistrza Brzostku z dnia 10 czerwca 2019r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Brzostek. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie wyżej wymienionych uchwał, zarządzenia oraz porozumień zawartych między Burmistrzem Brzostku a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Brzostek to grupa piętnastu specjalistów z różnych instytucji, łączących swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy na terenie gminy Brzostek.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

- Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzostku,
- Szkoły Podstawowej w Siedliskach Bogusz,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzostku,
- Komisariatu Policji w Brzostku,
- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Dębicy,
- Samodzielnego Gminnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Brzostku,
- Szkoły Podstawowej w Brzostku,
- Stowarzyszenia "Nieść Nadzieję"

Do wszczęcia procedury "Niebieskie Karty" są uprawnione następujące podmioty: Policja, pomoc społeczna, oświata, ochrona zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela nr 6 przedstawia liczbę sporządzonych "Niebieskich Kart – A" wszczynających procedurę przez poszczególne podmioty.

Tabela nr 6. Liczba wszczętych postępowań w ramach procedury "Niebieskie Karty" z podziałem na podmioty realizujące przedmiotowe zadanie

Liczba sporządzonych "Niebieskich Kart – A", w tym:	2021r.	2020r.	2019r.
Policja	17	36	35
Pomoc społeczna	2	3	9
Oświata	0	0	0
Ochrona zdrowia	0	0	0
GKRPA	0	0	0
Razem	19	39	44

Źródło: opracowanie własne MGOPS w Brzostku

„ Niebieska Karta –A” wszczyna przedmiotową procedurę. Zostaje wówczas powołana grupa robocza, która interdyscyplinarnie podejmuje próbę rozwiązania problemów związanych z podejrzeniem wystąpienia w rodzinie przemocy.

Łącznie w 2021 r. działało 40 grup roboczych, które prowadziły pracę z rodzinami dotkniętymi przemocą. Były to zarówno grupy powołane w 2021r. jak i grupy, które kontynuowały realizację procedury „ Niebieskie Karty ” z lat poprzednich.

Grupy robocze sporządziły:

- 14 ” Niebieskich Kart – C”- z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 11 ” Niebieskich Kart – D”- z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

Wiele osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie mimo kilkukrotnych wezwań nie stawiało się na posiedzenie grupy roboczej. Podobnie sytuacja wyglądała z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że są ofiarami przemocy.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz w „ Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Brzostek na lata 2019-2021 ”. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 4) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- 5) monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy,
- 6) prowadzenie dokumentacji z działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- 7) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 8) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2021 r. odbyło się 13 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. Podczas posiedzeń ustalano m.in. sposób realizacji zadań, w tym związanych z działalnością informacyjną i szkoleniową, analizowano bieżące problemy, ustalano plany działań w przypadku konkretnych rodzin uwikłanych w przemoc, wypracowywano strategię współpracy poszczególnych służb, powoływano grupy robocze do pracy w poszczególnych rodzinach. Analizowano również informacje dotyczące realizowanych działań.

W 2021r. w ramach wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie psycholog zrealizował **94** godziny poradnictwa. Koszt tego zadania wyniósł: **5 640** zł.

W 2021r. funkcjonował także telefon zaufania, z którego mogą korzystać osoby uwikłane w przemoc. Ponadto w szkołach zrealizowano następujące działania:

- a) spotkania wywiadowcze dla rodziców mające na celu zwiększenie im negatywnych następstw stosowania przemocy,
- b) szkolenie kadry pedagogicznej rozwijające kompetencje kierowania klasą oraz umiejętności właściwego reagowania na niekorzystne zachowania uczniów,
- c) realizacja zajęć i warsztatów integracyjnych w klasach mających na celu wzmacnianie więzi pomiędzy rówieśnikami,
- d) realizacja zajęć edukacyjnych w klasach, których tematem było m.in. doskonalenie umiejętności radzenia sobie ze stresem, wzmacnianie poczucia własnej wartości.

Działania w ramach Programu podejmowali także asystenci rodziny, którzy pracując z 14 rodzinami wzmacniali kompetencje opiekuńczo – wychowawcze rodziców, którzy posiadają w tym obszarze deficyty.

VI KARTA DUŻEJ RODZINY

Karta Dużej Rodziny przysługuje niezależnie od dochodu rodzinom z co najmniej trójką dzieci:

- a) w wieku do ukończenia 18 roku życia,
- b) w wieku do ukończenia 25 roku życia, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole, lub szkole wyższej,
- c) bez ograniczeń wiekowych, w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym, lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

W 2021r. wydano KDR dla 130 osób, a za obsługę zadania Gmina otrzymała dotację w wysokości **512,48 zł**.

VII PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

W ramach wydatków związanych z realizacją ‘‘ Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Brzostek na 2021r.’’ wydatkowano łącznie kwotę : **41 028,89 zł** , z czego :

20 691,51 zł na wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (w tym przeprowadzono 15 spotkań stacjonarnych i zrealizowano 2 spotkania wyjazdowe dotyczące kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych).

1 198,50 zł - zakup materiałów profilaktycznych, przekazanych do Oddziału Leczenia Uzależnień w Dębicy,

4 920,00 zł – zakup materiałów w ramach kampanii ‘‘ Postaw na rodzinę’’,

1 300,00 zł – szkolenie dla członków GKRPA,

1 651,60 zł – szkolenia dla pracownika socjalnego realizującego zadania w ramach Programu,

380,00 zł – szkolenie dla pedagoga szkolnego z zakresu profilaktyki,

1 190,00zł - szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych

1 260,00 zł – wynagrodzenie psychologa przyjmującego w Punkcie Konsultacyjnym,

2 970,00 zł- warsztaty profilaktyczne dla uczniów

767,28 zł - koszt wydania opinii przez biegłego psychologa i psychiatrę w kwestii uzależnienia od alkoholu wobec 2 osób skierowanych na to badanie przez GKRPA,

200,00 zł – opłata sądowa za złożenie wniosku wobec 2 osób o wydanie orzeczenia w przedmiocie leczenia odwykowego,

4 500,00 zł – opracowanie ‘‘ Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Brzostek’’.

VIII POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE BRZOSTEK NA 2022r.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ocena, prowadzona na bieżąco przez Ośrodek Pomocy Społecznej, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców korzystających z pomocy, a także analizy zasobów gminy w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych). W dalszym ciągu należy zapewnić finansowanie świadczeń pomocy społecznej z zakresu zadań własnych o charakterze obowiązkowym a dotyczących: zapewniania posiłku; wypłacania zasiłków okresowych; wypłacania zasiłków celowych; organizowania usług opiekuńczych (w tym usług specjalistycznych) z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi; sprawiania pogrzebu, zapewnienia schronienia osobom bezdomnym. Stopniowo i systematycznie zwiększa się w strukturze demograficznej udział osób starszych, co wymaga zintensyfikowania działań w zakresie pomocy i wsparcia dla tej kategorii wiekowej. Starzejące się społeczeństwo, a co za tym idzie wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami, często też opiekuńcza niewydolność rodzin wobec dorosłych osób niesamodzielnych, wymaga nakładów finansowych na zapewnienie im opieki całodobowego lub dziennego wsparcia. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych utrzymuje się na wysokim poziomie, a co za tym idzie także wydatki związane z realizacją tego zadania przez Gminę są znaczne. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania są nadal tańszą formą wsparcia osób wymagających opieki aniżeli usługi świadczone w domach pomocy społecznej. W celu umożliwienia starszym, niesamodzielnym mieszkańcom Gminy pozostania jak najdłużej w miejscu zamieszkania, nadal należy rozwijać usługi opiekuńcze, podnosić ich jakość i dopasowywać do potrzeb odbiorców.

Także odpłatność ponoszona przez Gminę za pobyt mieszkańców w DPS stale wzrasta, co obciąża jej budżet. Opłacenie pobytu mieszkańca w DPS jest droższą formą wsparcia niż realizacja usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, jednak w wielu przypadkach jest to jedyna możliwość zapewnienia osobie niepełnosprawnej, lub ciężko chorej bezpieczeństwa i godnych warunków do życia. Niezbędnym jest więc zabezpieczenie środków na usługi opiekuńcze dla osób, które z powodu wieku, choroby i innych przyczyn wymagają pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych oraz opiekę higieniczną, czy zaleconą przez lekarza pielęgnację a także na ponoszenie odpłatności za mieszkańców Gminy, którzy przebywają w domu pomocy społecznej.

Niezbędna jest również stała ewaluacja pracy kadry pomocy społecznej oraz specjalistyczne szkolenia dla pracowników, aby wykonywane przez nich zadania były realizowane profesjonalnie i w ramach bardzo szybko zmieniających się przepisów prawa.

Wyzwaniem dla całego kraju, również dla naszej Gminy będzie także objęcie wsparciem obywateli Ukrainy, którzy musieli opuścić swoje domy i rodziny uciekając przed konfliktem zbrojnym. Niezbędna dla nich będzie w dłuższej perspektywie czasu wszechstronna pomoc, zarówno w wymiarze socjalnym (zapewnienie schronienia, podstawowych potrzeb życiowych) jak również oświatowym, kulturalnym, zdrowotnym.

Trzeba również zwrócić uwagę na obowiązki wynikające z ustawy z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, która nakłada na Ośrodek szereg zadań związanych z dostosowaniem jednostki dla osób pod względem architektonicznym, komunikacyjnym i informacyjnym.

Kierownik MGOPS w Brzostku

Katarzyna Jędrzejowska